

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobkyně: **A. Ch.**, zastoupená JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 2, Karlovo náměstí 28, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Praha 5, Zborovská 11, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2026, č. j. 41 A 16/2026 - 25, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Praze označenému v záhlaví. Krajský soud jím odmítl jako nepřípustnou její žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2026, č. j. 011088/2026/KUSK, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Říčany ze dne 17. 6. 2025, č. j. 111448/2024-MURI/OSÚ/00502, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatelky o povolení výjimky podle § 169 odst. 2 a 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), z odstupové vzdálenosti podle § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, z odstupové vzdálenosti pro umístění stavby zahradního domku na pozemku p. č. X v k. ú. Ř. Krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o výjimce je vyloučeno z přímého soudního přezkumu, neboť jej lze přezkoumat pouze jako podkladový úkon v rámci soudního řízení proti rozhodnutí o dodatečném povolení stavby.

[2] Proti tomuto usnesení krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, se kterou spojila návrh na přiznání odkladného účinku. Stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odůvodňuje zejména hrozbou vzniku nenahraditelné újmy. Tu spatřuje v tom, že v důsledku zamítnutí výjimky je fakticky předurčen negativní výsledek probíhajícího řízení o dodatečném povolení stavby. V případě nepřiznání odkladného účinku tak stěžovatelce bezprostředně hrozí vydání rozhodnutí o odstranění

stavby, což by vedlo k nevratnému a nepřipustnému zásahu do jejího vlastnického práva, který by nebylo možné zhojit ani případným procesním úspěchem v řízení o kasační stížnosti.

[3] Dále stěžovatelka namítá, že absence odkladného účinku vyvolá stav právní nejistoty a faktické omezení dispozice s nemovitostí. Podle jejího názoru je takový zásah nepřiměřený, dokud Nejvyšší správní soud nepřezkoumá zákonnost napadeného rozhodnutí. Stěžovatelka rovněž zdůrazňuje, že přiznání odkladného účinku nezasáhne do práv třetích osob ani neodporuje důležitému veřejnému zájmu, neboť jím bude pouze zachován status quo až do meritorního rozhodnutí soudu. V opačném případě by byla ochrana jejích práv pouze formální a kasační stížnost by byla fakticky zbavena svého smyslu.

[4] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil, přestože mu k tomu byl poskytnut prostor.

[5] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se použije přiměřeně. Soud podle § 73 odst. 2 s. ř. s. na návrh stěžovatele po vyjádření žalovaného usnesením přizná kasační stížnosti odkladný účinek, jsou-li splněny tři podmínky: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, jehož se návrh týká, musí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný.

[7] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Odkladný účinek lze přiznat pouze vůči soudnímu rozhodnutí, vůči němuž směřuje kasační stížnost, případně proti správnímu rozhodnutí, vůči němuž směřovala žaloba.

[8] Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní. Je na něm, aby konkretizoval a doložil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, odst. [25]).

[9] V projednávané věci stěžovatelka odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku zejména obavou z bezprostředního rizika odstranění stavby a s tím souvisejícím nevratným zásahem do svého vlastnického práva. Tuto hrozbu dovozuje z předpokladu, že zamítnutí žádosti o výjimku fakticky předurčuje negativní výsledek souběžně probíhajícího řízení

pokračování

o dodatečném povolení stavby. Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že z obecně formulovaných tvrzení stěžovatelky vyplývá pouze újma v rovině hypotetické. I v případě případného budoucího vydání negativního rozhodnutí ve věci dodatečného povolení stavby, resp. zahájení řízení o jejím odstranění, nelze bez dalšího hovořit o závažné a bezprostředně hrozící újmě, která by naplňovala podmínky podle § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] K tvrzenému riziku odstranění stavby Nejvyšší správní soud konstatuje, že se jedná o důsledek budoucích a nejistých rozhodnutí, která dosud nebyla vydána, nikoli o přímý následek napadeného rozhodnutí, proti němuž stěžovatelka brojí v tomto řízení. Odmítnutí žaloby proti rozhodnutí o výjimce samo o sobě nezpůsobuje stěžovatelce závažnou a reálnou újmu. Újma spočívající v odstranění stavby je v tuto chvíli pouze spekulativní, neboť k její realizaci je zapotřebí dalších procesních kroků a pravomocných správních aktů. Nutno zdůraznit, že proti případnému rozhodnutí o dodatečném nepovolení stavby či rozhodnutí o jejím odstranění se stěžovatelka může bránit samostatnými žalobami u správního soudu, s nimiž lze rovněž spojit návrh na přiznání odkladného účinku (srov. usnesení NSS ze dne 2. 6. 2021, č. j. 6 As 136/2021 - 21, bod 8)

[11] Jelikož v posuzované věci nebyl naplněn ani základní zákonný předpoklad, tedy že by výkon nebo jiné právní následky napadeného usnesení znamenaly pro stěžovatelku vznik konkrétní a reálné újmy, Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. zamítl. Pro nesplnění této primární podmínky se již soud nezabýval poměřováním tvrzené újmy s právy třetích osob, ani otázkou možného rozporu s důležitým veřejným zájmem. Závěrem soud zdůrazňuje, že rozhodnutí o odkladném účinku má pouze předběžnou povahu a žádným způsobem nepředjímá budoucí meritorní posouzení důvodnosti kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2026

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu